

שרה ליבוביץ ביקרה אצל עצורי קבוצת

יקרימו את שעת-הביקור. אולי יבנו סככות-המתנה, הוא אומר, אולם אינו מוכן להיות רוכבה של הקבוצה הקטנה. 12 שנים שוחחתי עם סוהרים. די לי."

על פוליטיקה נאסר עליו לשוחח. זהו אחד מתנאי-השחרור. על אחיו הוא מדבר ברצון. ההבדל ביני ובין אחי רב. אני התחנכתי בקיבוץ בתקופה מאו-כסיסטית, אידיאולוגית. גם אמי היא אשה מאוד מעורבת, איכפתית, הרוצה לעזור לזולת.

מובן שבסביבה כזו למדתי להר-דהות עם המדוכאים. בעיקבות מיל-חמת 1967 התעוררו בי רגשות-ההר-דהות האלה בצורה מאוד חזקה, ונוסף על כך רציתי להוכיח לעצמי ולסביבה כי אני שונה מאחרים. המעשה שלי לא היה פוליטי ביסודו, אלא יותר אישי.

גם אצל אסף קיימת ההשפעה של המישפחה, אם כי הקיבוץ שבו הוא גדל כבר היה הרבה פחות אידיאולוגי מכפי שהיה הקיבוץ בתקופת ילדותי.

המעשה של אסף הוא פוליטי כעיי-קרו. הוא פגש אנשים מסויימים, חבר אליהם והפך חלק מקבוצה רעיונית. אצלי התכלית היתה המעשה עצמו. אצל אסף המטרה היא רחבה יותר, רעי-יונית, פוליטית.

"אני מתכוון לאמר לו — אם כי לא כבר בביקור הראשון — כי לרעתי חבל מאוד שהוא נמצא שם. מעשים כאלה מיותרים. 12 שנות ישיבה בכלא לימדו אותי כי מעשי לא היו אלא ניס-

נייצוא בכליא

ני כל טיפת-הרגשנות שהיתה בי, אם היתה."

"מחיר כבוד מדי"



נעים בגלמה (זהו שמו הערכי המ-קורי של המקום שבו נמצא בית-המעצר), השוכן על גיבעה קטנה. רוח סתיו, שמש חמימה. שלוש שעות אור-רכת ההמתנה. הביקור, שנועד לשעה 11, נדחה עד ל-1.30 בצהריים. אין סכי-כות-המתנה, גם לא חדרי-שרותים. כי-מים גשומים נרחסים הממתינים במכו-ר גיותיהם.

אודי אריב כועס. "אין בכלא חוקים, קבועים. הכל גזיל. אם ילחצו עליהם,

ה כמעט פולחן.

נכל יום שישי בצהריים מתקבצים כמה מחברי דרך הנייצוא בבית-הסוהר נווה-הירצה, שם עצורות רוני בן-אפרת ומיכל שורץ. כיום שבת בבוקר נוסעים לבית-המעצר קישון. הסמוך לחיפה, שם עצורים יעקב בן-אפרת ואסף אריב.

ילדי העצורים והרס להב, אשתו של אסף אריב, תמיד מגיעים. אליהם מת-לווים כמה מחברי הקבוצה, בתורנות כמעט קבועה. בני המישפחות מבקרים גם הם, אם כי לא בתכיפות כה רבה.

כיום שבת, כשעה 10 וחצי בבוקר, בבית-המעצר קישון. חמישה מבוגרים ושלושה ילדים, ממתנינים בקוצר-רוח לפגישה עם העצירים. ממתנינים: יונתן



מיכל שורץ (בדרך למעצר) קשת מבעד לסורגים



אסף אריב (עם אמו טובה) ערב המעצר החיים בארץ הם כמו זרח-אינורף

יונות-בוסר לשנות מציאות שכמילא לא השתנתה. אני מאמין ככוונותיו הטובות של אסף, אולם אני סבור שאין צורך לשלם מחיר אישי כבד-כליכך. אפשר לשנות את העולם בדרכים אחרות.

ניסיתי, איכשהו, להעביר לו את המסר הזה, אם כי לא במפורש. חבל שהוא לא למד מניסיוני-שלי. אילו היה מדבר איתי או מוכן להקשיב לי, ייתכן שלא היה יושב היום בכלא."

קופים בגן-חיות



ש באודי אריב משהו מבוגר מאוד, מפוכח וציני, מרוחק. עם יר-נתן, נער יפה-תואר בן 15, הוא משוחח על בית-הספר. יונתן מספר לאודי על הילדים בבית-סיפרו, שהם גסי-רוח עד אכזריות. אודי רוחק בו לנסות להבינם.

תהיה חזק, הוא אומר לו, אבל תבין אותם. רק ילד חסר ביטחון עצמי מציע להכריז. אדם שיש לו ביטחון



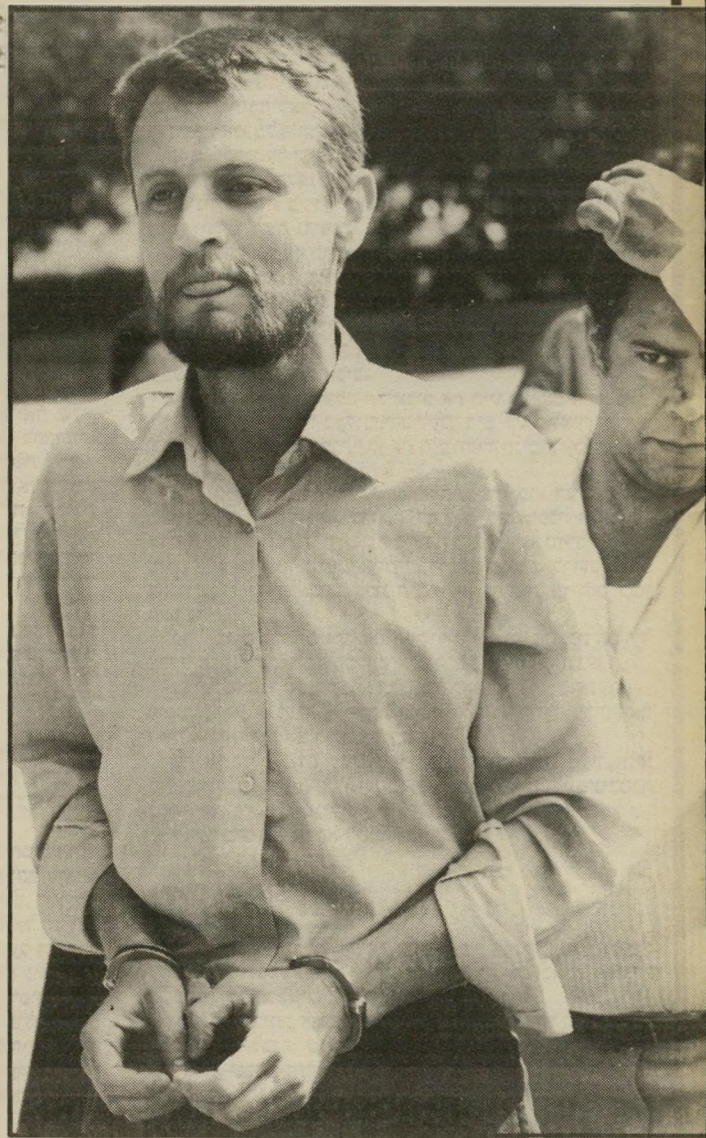
רוני בן-אפרת חמונה של נלסון מנדלה

ורוטי, ילדיהם של רוני ויעקב בן-אפ-רת: אפרת, בתה של מיכל שורץ; הרס להב, אשתו של אסף אריב; פטר, ציפי ושקד מחבורת הנייצוא; אודי אריב, אחיו של אסף אריב.

זו הפעם הראשונה שאודי, אסיר ביטחוני לשעבר, מבקר את אחיו. בשי-בוע שעבר הגיע עד לשער, וכשביקש להיכנס עצר אותו אחד הסוהרים, שזכר את מראה-פניו מימי שהייתו בכלא-ארמי-לה, והודיע לו כי אסירי-לשעבר אינם רשאים לבקר בכלא. עליו להצטייד באישור מיוחד מטעם שרות בתי-הסו-הר.

אודי אריב (42), גבה-קומה, לבוש כרישול, לעיניו מישקפיי-שמש כהים, פניו חתומות, עיניו חייכניות. הוא אר-מר שהוא מתרגש, את אחיו לא פגש מאז שנעצר באמצע מאי. אלא שהת-רגשותו אינה ניכרת בפניו, אף לא בהתנהגותו.

הרי לא אפול על צווארו ואפרוץ בכבי, הוא אומר, מעולם לא הייתי רגשן, ושנות שהייתי בכלא סילקו ממ-



יעקב בן-אפרת כראי להיות בפנים, כשהמשוועים בחוץ